



Místní část města Znojma nazývaná **Hradiště** se vypíná na vysoké skalní ostrožně nad řekou Dyjí, na dohled od znojemského hradu i proslulé rotundy sv. Kateřiny. Leží na hranicích národního parku Podyjí a nabízí skvělou možnost, jak zpestřit návštěvu města Znojma nebo kde se zastavit během výletu Podyjím.

Hradiště je místem s více než tisíciletou historií. **Nabízí cenné architektonické památky, nádhernou přírodu, romantické vyhlídky do okolní krajiny a v létě také návštěvu archeologických výzkumů.** Prochází jím několik turistických stezek a frekventovaná cyklostezka Podyjím.

Hradištská ostrožna je lidmi osídlena téměř nepřetržitě už od hlubokého pravěku. Největšího významu dosáhla tato dnes malá vesnice za časů velkomoravské říše, v 9. století. Tehdy zde vyrostla mocná pevnost chráněná mohutnou

hradbou, která ovládala široké okolí dnešního Znojemska i přilehlých oblastí Rakouska. Dodnes prováděné archeologické výzkumy ukázaly, že uvnitř pevnosti se nacházely dva kamenné kostely, pohřebiště a množství obytných i výrobních objektů. Další rozsáhlé pohřebiště, ležící mimo opevněnou plochu, bylo objeveno v roce 2007.

Zdejší velkomoravská pevnost byla někdy v polovině 10. století vyvrácena kočovnými Maďary.



Život zde nezanikl, ovšem mocenské centrum se nedlouho potom přesunulo na sousední návrší, kde byl v 11. století založen přemyslovský hrad. V jeho podhradí postupně vzniklo město Znojmo.

Hradišti však zůstala funkce centra církevního – vzniklo zde světské proboštství a zdejší původně velkomoravská rotunda sloužila ještě v 11. století znojemským přemyslovským knížatům.

Celému Hradišti dnes vévodí **komplex budov kláštera a proboštství**, které od poloviny 13. století patří řádu Křížovníků s červenou hvězdou. Součástí komplexu je také původně gotický **kostel sv. Hypolita** ze 13. století, postavený na základech velkomoravské rotundy a přestavěný v 18. století do dnešní barokní podoby. V kopuli



chrám nese mistrovskou **fresku Nalezení svatého Kříže** od předního rakouského malíře období baroka - F. A. Maulbertsche. Interiér kostela i areál proboštství je možné navštívit každý den od 9 do 17 hodin.

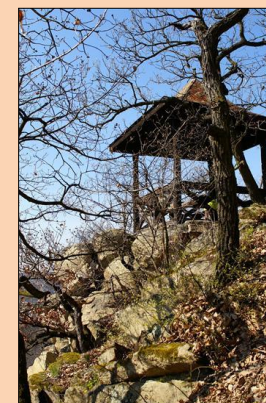
Na Hradišti nalezneme ještě celou řadu dalších církevních památek. Prostor v okolí **poutního kostela sv. Antonína Paduánského** nabízí úchvatný pohled na město Znojmo, ochoz kolem **kapličky sv. Eliáše** zase na údolí Dyje a Znojemskou přehradu. K oběma kaplím (a tedy i na celé Hradiště) směřuje zajímavá **křížová cesta**, která vychází z Gránického údolí přímo pod znojemským hradem.



Neméně zajímavou je také **empírová cholerová kaple Panny Marie**, kterou nechal v roce 1832 vybudovat křížovnícký probošt Florián Lang jako vděk za to, že se Hradišti vyhnula epidemie cholery sužující Znojmo. V sousedství kaple byl z bílých kamenů (které pocházejí ze žily tvrdé horniny, která zde vystupuje k povrchu) vybudován znak řádu křížovníků. V průběhu desetiletí však byl znak rozrušen a ze zbylých roztroušených kamenů vytvořila lidová slovesnost pověst o zkamenělých pasoucích se ovečkách.



mu prý dává lesní víla Samaritánka.



Nedaleko cholerové kapličky, na okraji hlubokého lesa, se nachází romantické zákoutí – **studánka U Samaritánky**. Tomuto prameni jsou už od pradávna přisuzovány léčivé vlastnosti, které

Oblíbenou zastávkou výletníků i cykloturistů je **vyhlídka na Králově stolci**, která je vzdálena asi 4 km od Hradiště a nabízí nádherný výhled na hluboký dyjský kaňon. Místo získalo svůj název podle polského krále Jana Sobieského, který odtud podle pověsti roku 1683 sledoval přechod svého vojska přes Dyji, když táhl na pomoc Turky obležené Vídně.

Znojmo – Hradiště leží přímo na vyhledávané cyklotrase, vycházející ze Znojma a směřující přes Hradiště a Králův stolec do nitra národního parku Podyjí – ke zřícenině Nový Hrádek, do Čížova, na Hardegg a k zámku a městečku Vranov nad Dyjí. Na Hradiště se lze dostat také pohodlně autobusem IDS JMK přímo ze Znojma (linky č. 801 a 817) nebo pěšky od znojemského hradu přes Gránické údolí a po strmě stoupající křížové cestě.

Milí návštěvníci, na shledanou na Hradišti!



V poslední době Hradiště proslavily především **archeologické výzkumy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity**, které zde pod vedením doc. PhDr. Bohuslava Klímy, CSc. probíhají každoročně už od roku 1986. Průzkum přinesl mnoho poznatků o pravěkém, předvelkomoravském i velkomoravském osídlení zdejší lokality a o životě našich předků. Hradiště vydalo bezpočet nálezů keramiky, kostěných i kovových nástrojů a celou řadu nádherných šperků – bronzových a stříbrných náušnic, gombíků, skleněných náhrdelníků i jiných předmětů.

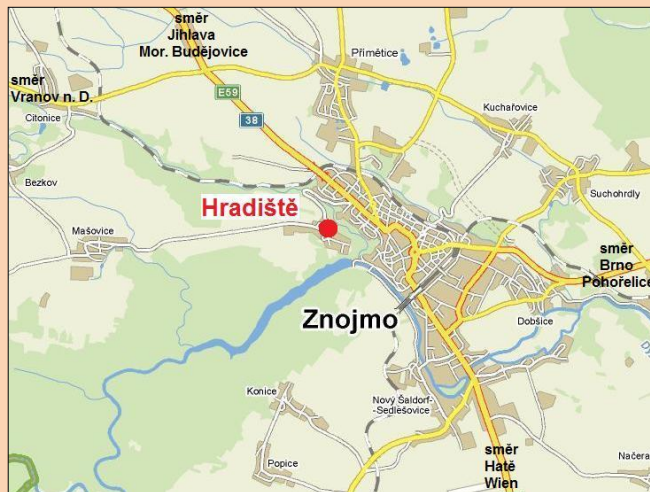
Z dalších nálezů upoutá objev jednoho z nejstarších kamenných kostelů v Čechách i na Moravě (pravděpodobně z první poloviny 9. století) a také odhalení rozsáhlého velkomoravského pohřebiště. Záklaďy kostelíku byly upraveny do podoby malého památníku, pohřebiště se stále zkoumá.



V době výzkumné sezóny (červenec – srpen) je možné výzkum pohřebiště navštívit a seznámit se tak s prací archeologů i s některými nálezy přímo v terénu. Pro zájemce je možné předem dohodnout komentovanou prohlídku výzkumu, spojenou s ukázkou nálezů z lokality (informace u zástupce vedoucího výzkumu L. Kratochvíla na tel. č. 739 251 275).

S podrobnostmi o výzkumech na Hradišti se návštěvníci mohou seznámit po celý rok prostřednictvím informačních tabulí na lokalitě nebo také na internetových stránkách:

www.znojmo-hradiste.wz.cz



Na Hradišti rozhodně nezapomeňte navštívit stylovou hospůdku a penzion

„Na Perku“

V červenci a srpnu a po celý rok o víkendech otevřeno **od 12.00 do půlnoci**, ve všední dny mimo sezónu od 15.00 do 22.30.



Za Humny 14
Znojmo 669 02
email:
naperku@seznam.cz

telefon:
515 220 683
mobil:
773 642 276

Z nabídky:

teplá i studená kuchyně, vynikající pizza, domácí speciality z udírny, pivo jako křen, kořola, točená „žlutá“, nanuky, šipky, stolní fotbálek, letní zahrádka, nekuřácký salonek, úschovna kol, posezení ve sklípku – to vše za příznivé ceny



Penzion nabízí **možnost ubytování** v pěti bezbariérových dvoulůžkových pokojích (s možností přistýlky). V každém pokoji připojení k internetu a vlastní sociální zařízení.

Text: L. Bílek. **Foto:** D. Molík a studenti a absolventi PdF MU.

Tento leták vydal **Nadační fond sv. Hypolita**, jehož sponzory jsou jednotlivci a tyto organizace:



ZNOJMO – HRADIŠTĚ

**velkomoravská pevnost
pozoruhodná architektura
romantické výhledy**

